O 29/2025 vp
Toiminnanjohtaja Tapani Veistola
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
YmV 15.5.2025

Luonnonlaidunten hoidon haasteet ja luonnon monimuotoisuus

Kaikki perinnebiotoopit ovat uhanalaisia. Niillä elää lähes neljäsosa maamme uhanalaisista lajeista. Maastamme sukupuuttoon kuolleita lajeja on elänyt eniten perinnebiotoopeilla.

Suomessa ei ole luonnonlaitumia paljoa jäljellä. Niiden hoitoa ovat kuitenkin vähentäneet viime vuosina uudet MMM:n, Ruokaviraston ja ELY-keskusten uudet kansalliset tulkinnat.

Ympäristötukikohteita on rajattu hyvin pienialaisiksi. Näin luonnonlaidunnusalueista on tullut tukikelpoisen ja ei-tukikelpoisen alueen mosaiikkeja. Kun tukikelpoinen alue vähenee, kohteen hoito ei ole enää karjankasvattajille taloudellisesti mahdollista. Moni on vaarassa joutua lopettamaan luonnonhoitotyöt ja karjansa. Tämä vaarantaa hoitotyön ja ympäristötuen tarkoituksen. HELMI-ohjelman tavoitealaa ei tätä menoa saavuteta.

Esimerkiksi Paraisten (Korppoon) Jurmon saarella tarvitaan karjaa pitämään maastoa avoimena. Naudat tuodaan kesäksi saareen lautalla Nauvosta. Muuten saari sekä sen uhanalaiset luontotyypit ja lintujen pesäpaikat kasvavat umpeen katajia. Uudet tukirajaukset vaarantavat laidunnuksen saarella. Niittotalkoilla näin laajaa aluetta ei ole realistista eikä kustannustehokasta pitää avoimena. Näin ei myöskään synny joillekin lajeille tärkeää lantaa.

On tärkeää rahoittaa luonnonlaitumia jatkossakin maatalouden CAPista. Se on olemassa oleva suuri EU-rahasto. Se tarvitsee ympäristötoimia vaikutustensa tasapainottamiseksi.

Nyt on kiireellistä määritellä luonnonlaidunnuksen ympäristötukikohteet uudelleen niin, että HELMI-ohjelman perinnebiotooppien tavoite 52 000 ha saavutetaan. Tukea pitää saada koko laidunnettavasta ekologisesta kokonaisuudesta, eikä vain sen sisällä olevista pienialaisista perinnebiotooppilaikuista. Myös korvausten taso tulee päivittää vastaamaan nykyisiä kuluja. Tämä olisi luonnon monimuotoisuuden lisäksi tärkeää tuottajille sekä elävälle maaseudulle. Tilanne on nyt luonnonlaiduntajille täysin kohtuuton.

Lisätietoja

- toiminnanjohtaja Tapani Veistola, p. 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi